

เรื่องราวของน้องไอ้ต

เช้าวันหนึ่ง ณ โปรแกรมก้าวหน้า บุคลากรประจำตึกกำลังนั่งประชุมก่อนเริ่มการทำงานหรือที่เราเรียกกันว่า “pre-conference” ทันใดนั้นเองก็ได้ยินเสียง “โอย ! เจ็บนะ ปล่อยนะไอ้ต ปล่อย ” จากนั้นไม่กี่วินาที เสียง “เปี้ยะ” ก็ตามมา เสียงนั้นดังมาจากห้องฝึก ข้าพเจ้ารีบชะโงกหน้าออกไปดู “เกิดอะไรขึ้น” ภาพที่ปรากฏต่อสายตาเป็นเด็กผู้ชายผิวคล้ำร่างสูง แขนงหน้าสายสิริชะไป-มาไม่มองหน้า ไม่สบตากับใคร มือซ้ายกำปากกา มือขวากำแขนผู้ปกครองอย่างเหนียวแน่น ผู้ปกครองกำลังตีมือเด็กเพื่อให้เด็กปล่อยมือ แต่เด็กก็ไม่ยอมปล่อย สีหน้าผู้ปกครองบ่งบอกถึงความเจ็บปวดที่กำลังได้รับ ข้าพเจ้าจึงเดินเข้าไปดูใกล้ๆว่าเกิดอะไรขึ้น พอเดินไปถึง “ไอ้ ตี้มันไม่ใช่การกำแขนธรรมดาๆนะ” ปลายนิ้วของเด็กจิกลงไปบนเนื้อแขนของผู้ปกครอง ข้าพเจ้าจึงบอกให้ผู้ปกครองอยู่นิ่งๆก่อน พร้อมกับนั้นข้าพเจ้าเรียกชื่อเด็กด้วยเสียงที่หนักแน่นและจับที่ข้อมือ บอกให้เด็กปล่อย ข้าพเจ้าและผู้ปกครองร่วมกันแก้ไขสถานการณ์นี้อย่างซุ่มนุญ ค่อยๆแกะนิ้วเด็กออกจากแขนของผู้ปกครอง เด็กไม่ยอมปล่อยมือแต่เมื่อของเด็กเกร็งไว้และจิกเต็มที่ไม่มีที่ท่าว่าจะปล่อยมือออกมาง่ายๆ ในที่สุดต้องเรียกพี่บุคลากรอีกหลายคนมาช่วยกัน พอแกะนิ้วออกมาได้เด็กก็แสดงท่าทางโกรธและหันไปจิกคนอื่นที่เข้าใกล้ เราจึงจำเป็นต้องแยกเด็กออกไปอยู่อีกห้องหนึ่งชั่วคราว จากนั้นได้พูดคุยกับผู้ปกครอง ได้ถามถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมนี้ขึ้น ผู้ปกครองบอกว่า เด็กจิกเป็นระยะๆ ไม่ใช่ถูกขัดใจหรือดีใจแต่เป็นการจิกในขณะที่เด็กมีสีหน้าเรียบเฉย บอกไม่ได้ว่ามีสาเหตุจากอะไร ข้าพเจ้าถอนใจยาวๆ 1 ครั้ง พร้อมกับคิดในใจว่า “ยากแฮะ case นี้ น่าจะเกิดจากประสาทสัมผัสที่ไม่ดีมั้ง จะใช้วิธีไหนดี ถ้าใช้การนวดจะไหวไหม นวด! เออจริงซี เราเคยทำแล้วได้ผลในเด็กที่ตัวเล็กๆที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวนี้มา แต่นี้เด็กอายุ 17 ปีแล้วจะ ได้ผลหรือเปล่า ฮะ ต้องลองดู” ข้าพเจ้าได้ลองจับมือเด็กดู ปรากฏว่าเด็กจิกที่มีมือข้าพเจ้าอย่างเต็มแรง “โอย ! เจ็บ” แต่ก็...ทนได้ รู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้ปกครองที่ต้องส่งเสียงดังเมื่อถูกเด็กจิก “ไอ้ตเห็นมือมีย ไหนขอมือหน่อยค่ะ” ข้าพเจ้าพยายามพูดคุยกับเด็ก เด็กมองหน้าข้าพเจ้าแต่ไม่ยอมยื่นมือออกมา “ถ้าฉันเริ่มจากแขนก่อนก็แล้วกัน” ข้าพเจ้าคิดในใจ เด็กยังคงต่อต้านใช้มือจิกทำเดี่ยว ทีมบุคลากรจึงต้องมาช่วยกันจับเด็ก แล้วตัวข้าพเจ้าก็ค่อยๆบีบที่ต้นแขน แล้วค่อยๆขยับมายังปลายแขน ขยับมาเรื่อยๆ ถึงมือ ถึงข้อมือ วันแรกเด็กต่อต้านมาก ข้าพเจ้าเห็นพฤติกรรมแล้วก็คิดว่าเดี่ยวจะคุยกับกับทีมตึกว่าว่าจะแก้ไขพฤติกรรมเหล่านี้ อย่างไรดี จากนั้นก็มีการประชุมบุคลากร “Post-Conference” จึงได้ทบทวน case นี้ ผลของการประชุมออกมาว่า จะทดลองนวด ใช้งานวิจัย A2M (ผลของโปรแกรม A2M ที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายและการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้บกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญากับผู้ปกครอง)กับเด็กคนนี้ดู วันต่อมาเราก็ได้เริ่มจากการบีบที่แขน ลงน้ำหนักพอดี ไม่นักไม่เบา ฮะแปลก ! เด็กยอมยื่นแขนให้ แต่ปลายนิ้วยังมีพฤติกรรมแอบจิกเป็นระยะๆ เมื่อเด็กจิกข้าพเจ้าก็จะใช้วิธีบีบคลึงนิ้วเด็กจนกว่าเด็กจะผ่อน พร้อมสอนผู้ปกครองในการนวด

ไปด้วย ผู้ปกครองเห็นวิธีการนวดและปฏิกิริยาที่เด็กแสดงออกมาแล้วก็บอกว่าจะลองนำกลับไปทำที่บ้าน ฟังน้ำเสียงที่ผู้ปกครองบอกในขณะนั้นยังแสดงถึงความลังเลสงสัยว่าจะได้ผลหรือเปล่า ที่บอกว่าจะทำนั้นครั้งแรกอาจจะเป็นเพราะเกรงใจข้าพเจ้าและทีมบุคลากรก็ได้ แต่ต่อมาข้าพเจ้าได้แสดงให้เห็นให้ผู้ปกครองเห็นว่าข้าพเจ้าตั้งใจทำอะไรๆ เพื่อช่วยแก้ไขพฤติกรรมของเด็ก ในเวลาต่อมาข้าพเจ้าได้เห็นสีหน้าที่เอาจริงของผู้ปกครองที่จะมุ่งมั่นทำตามข้าพเจ้า วันเวลาผ่านไป วันแล้ววันเล่า จาก 1 เดือน 2 เดือนและ 3 เดือน ท่ามกลางความอดทนที่ผู้ปกครองได้ทดลองปฏิบัติตามคำแนะนำที่ได้รับ และข้าพเจ้าก็ใช้วิธีการเดียวกันเมื่อเด็กอยู่ที่ตึก “จะได้ผลหรือไม่หนอ” ข้าพเจ้าและผู้ปกครองต่างก็คิดเช่นเดียวกันตลอดเวลา เราทุ่มเทร่วมกัน ทุกคนมีความหวังหวังว่าจะได้เห็นพฤติกรรมที่ดีของน้องไอ้ตในเร็ววัน เรานับวันรอ เมื่อไรหนอจะถึงวันนั้น ปัญหาของน้องไอ้ตจากเดิมที่ไม่ยอมทำกิจวัตรประจำวันด้วยตนเอง แต่งกายเองไม่ได้ ชอบจิกทำร้ายผู้อื่น หลังจากได้ลองนวดเพื่อลดพฤติกรรมนั้น ปัจจุบันผ่านไป 4 เดือน พฤติกรรมจิกคนอื่นของน้องไอ้ตลดน้อยลงมาก จะมีเฉพาะเวลาที่เสียใจเท่านั้น ยอมฝึก ยอมหยิบจับวัตถุมากขึ้น ทำให้ผ่านการฝึกทักษะการแต่งกายในเรื่องการใส่เสื้อสวมศีรษะ จากเดิมที่ไม่ยอมหยิบจับอะไร ปัจจุบันน้องไอ้ตใส่เสื้อสวมศีรษะได้เอง เราทุกคนเห็นผลงานนี้แล้วรู้สึกหัวใจพองโตอาการเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าที่พยายามมานานได้เห็นผลแล้ว สิ่งหวังไว้ได้สำเร็จผลแล้ว แม้ผลงานจะดูไม่ยิ่งใหญ่สำหรับใครบางคน แต่มันยิ่งใหญ่สำหรับพวกเรา ยิ่งใหญ่ในความรู้สึกของความภาคภูมิใจ ปลื้มใจ และเราไม่ย่อท้อที่จะทำต่อไป เพื่อให้้องไอ้ตดีขึ้นและดีขึ้น เราได้เพิ่มศักยภาพเด็กโดยฝึกในทักษะที่ยากขึ้นเรื่อยๆ ปัจจุบันกำลังฝึกการใส่เสื้อผ้าหน้า คาดว่าอีกไม่นานน้องไอ้ตก็จะผ่านในทักษะนี้และพฤติกรรมที่จิกคนอื่นคงจะหายไปเป็นที่สุด ที่ข้าพเจ้านำเรื่องนี้มาเขียน มาบอกเล่าเพื่อต้องการจะบอกว่า “ทุกอย่างที่เราคิดมีสิทธิ์เป็นจริงเสมอ ถ้าเราคิดจะทำและลงมือทำ”